

รายงานการประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔
วันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๐.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๒ อาคาร ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กรรมการที่มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(เลขาธิการสภาการศึกษา ศาสตราจารย์พิเศษชองทอง จันทรางศุ แทน)	ประธาน
๒. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายชินภัทร ภูมิรัตน)	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
(นางสิริรัชช์ รัชชานันติ
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษารัฐกิจและบริการ แทน)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
(นายสมชาย เสี่ยงหลาย)	กรรมการ
๖. เลขาธิการคุรุสภา
(นายองค์กร อมรสินันท์)	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา
(นายนาวัน วิทยาภรณ์ รองผู้อำนวยการฯ แทน)	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
(นางจุฑาทิพย์ เตชชาติวินิช รองผู้อำนวยการฯ แทน)	กรรมการ
๙. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นายสงขลา วิชัยทัตตะ รองเลขาธิการฯ แทน)	กรรมการ
๑๐. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นางสาวสุวรรณี คำมั่น รองเลขาธิการฯ แทน)	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงแรงงาน
(นายนคร ศิลปอาชา รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(นายนิติพันธ์ สระภักดิ์ รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา แทน)	กรรมการ

๑๓.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน แทน)	กรรมการ
๑๔.	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางสิริพร ถาวโรฤทธิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ แทน)	กรรมการ
๑๕.	ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นายเดชาธร เกิดภาพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสังคมอิเล็กทรอนิกส์ แทน)	กรรมการ
๑๖.	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นางสาวสุนีย์ เลิศเพียรธรรม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ แทน)	กรรมการ
๑๗.	พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ฌมเมสโก)	กรรมการ
๑๘.	รองศาสตราจารย์กมลชัย รัตนสกาวงศ์	กรรมการ
๑๙.	นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	กรรมการ
๒๐.	นายเจต ประภามন্ত্রীพงศ์	กรรมการ
๒๑.	นายทองอยู่ แก้วไทรฮะ	กรรมการ
๒๒.	รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร	กรรมการ
๒๓.	ศาสตราจารย์ธีรวุฒิ บุญยโสภณ	กรรมการ
๒๔.	นายนภดล ทองนพแก้ว	กรรมการ
๒๕.	นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการ
๒๖.	นายประทีป วีระพัฒน์นรินทร์	กรรมการ
๒๗.	นายประพล วิระพรสวรรค์	กรรมการ
๒๘.	ศาสตราจารย์พงษ์ศักดิ์ อังกลีทธิ	กรรมการ
๒๙.	นายพนม พงษ์ไพบูลย์	กรรมการ
๓๐.	รองศาสตราจารย์พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์	กรรมการ
๓๑.	นายไพฑูรย์ จัยสิน	กรรมการ
๓๒.	ศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สีนลรัตน์	กรรมการ
๓๓.	นายมานิจ สุขสมจิตร	กรรมการ
๓๔.	ศาสตราจารย์มานิช แจ่มมุข	กรรมการ
๓๕.	ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์	กรรมการ
๓๖.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ	กรรมการ
๓๗.	นายวิฑูรย์ บริบูรณ์ทรัพย์	กรรมการ
๓๘.	ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	กรรมการ

๓๙. ศาสตราจารย์วิรุณ	ตั้งเจริญ	กรรมการ
๔๐. นายสมหมาย	ปาริฉัตร	กรรมการ
๔๑. นายสุทินันท์	ปรัชญพฤทธิ	กรรมการ
๔๒. นายสุเทพ	สุริยาอัมฤทธิ	กรรมการ
๔๓. ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนน	อมรวิวัฒน์	กรรมการ
๔๔. ศาสตราจารย์สุรพล	นิติไกรพจน์	กรรมการ
๔๕. นายสุวัฒน์	เงินฉ่ำ	กรรมการ
๔๖. รองศาสตราจารย์อิสมาแอ	อาลี	กรรมการ
๔๗. นายอำนาจ	กุสลาพันธ์	กรรมการ
๔๘. นายอำพล	จินดาวัฒนะ	กรรมการ
๔๙. เลขาธิการสภาการศึกษา (ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา นางสุรางค์ โพธิ์พฤษาวงศ์ แทน)		กรรมการและเลขานุการ

กรรมการที่ไม่มาประชุม

๑. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา		ติตราชการ
๒. พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร สมมจิตโต)		ปฏิบัติศาสนกิจ
๓. รองศาสตราจารย์ชนะ	กสิภาร์	ติตการกิจ
๔. นายชิงชัย	หาญเจนลักษณ์	ติตการกิจ
๕. นายอนุชากร	มาศมมาดล	ติตการกิจ
๖. รองศาสตราจารย์พรจันทร์	สุวรรณชาติ	ติตการกิจ
๗. นายวัชรินทร์	ศรีบุรินทร์	ติตการกิจ
๘. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร	ตันไชย	ติตการกิจ
๙. นายอมรวิชัย	นาครทรรพ	ติตการกิจ
๑๐. นายอมเรศ	ศิลาอ่อน	ติตการกิจ
๑๑. ผู้ช่วยเลขานุการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล)		ติตราชการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๑. นายกิตติรัตน์ มั่งคละศิริ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
๒. นายก่อเกียรติ สหวรรณางกูร	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
๓. นางโสภณา ตาแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
๔. นางจินตนา ศักดิ์ภู่อารัม	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม

๕. นางทิพย์สุดา สุขเมธเสนีย์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายด้านการเรียนรู้
ตลอดชีวิตและโอกาสทางการศึกษา
๖. นางสาววรัญพร แสงนภาพร	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาระหว่างประเทศ
๗. นางอัมพร พงษ์กังสนานันท์	ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษา
๘. นางสิริวรรณ สวัสดิวัฒน์ ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา
๙. นางสาวสุภาพร โกเฮงกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๐. นายวีระ พลอยครบุรี	ผู้อำนวยการกองงานเลขานุการสภาการศึกษา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๐ น.

ก่อนการประชุม กรรมการและเลขานุการ (เลขาธิการสภาการศึกษา ศาสตราจารย์พิเศษ ชงทอง จันทรางศุ) แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ประธานสภาการศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ) มอบหมายให้เลขาธิการสภาการศึกษาปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานการประชุมแทน จึงได้ขอให้ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินการศึกษา (นางสุรางค์ โพธิ์พุกษาวงศ์) ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ และได้ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔

ประธาน (เลขาธิการสภาการศึกษา ศาสตราจารย์พิเศษชงทอง จันทรางศุ) รายงานที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ให้กรรมการสภาการศึกษาทุกท่านเพื่อพิจารณารับรอง เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ และฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการแก้ไขตามความเห็นของกรรมการเรียบร้อยแล้ว

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ เรื่องเพื่อพิจารณา : การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ.๒๕๕๔

ประธาน รายงานว่า เนื่องจากมีการประกาศจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ.๒๕๕๔ โดยแยกบางอำเภอออกจากการปกครองของจังหวัดหนองคาย อำเภอที่แยกมาแล้วมารวมกันจัดตั้งเป็นจังหวัดบึงกาฬขึ้นใหม่ ดังนั้นเพื่ออนุวัตตามฝ่ายปกครองที่ได้ดำเนินการไปแล้ว จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลง (เพิ่มเติม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหนองคายเขต ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต ๓ และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาที่ ๒๑ ดังนี้

(๑) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๒ เดิมประกอบด้วย ท้องที่ ๕ อำเภอ คือ อำเภอโพนพิสัย อำเภอปากคาด อำเภอเฝ้าไร่ อำเภอรันทนาปี และอำเภอโซ่พิสัย เปลี่ยนเป็นประกอบด้วย ท้องที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอโพนพิสัย อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอรันทนาปี เนื่องจากพื้นที่ ๒ อำเภอ คือ อำเภอปากคาดและอำเภอโซ่พิสัย ต้องไปขึ้นกับท้องที่ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ.๒๕๕๔

(๒) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๓ เดิมประกอบด้วย ท้องที่ ๖ อำเภอ คือ อำเภอบึงกาฬ อำเภอศรีวิไล อำเภอเซกา อำเภอพรเจริญ อำเภอบึงโขงหลง และอำเภอบุ่งคล้า ปรับเปลี่ยนเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย ท้องที่ ๘ อำเภอ โดยรวม อำเภอโซ่พิสัย อำเภอปากคาด เป็นท้องที่ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) ผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ให้แยกอำเภอ บึงกาฬ อำเภอเซกา อำเภอโซ่พิสัย อำเภอบุ่งคล้า อำเภอบึงโขงหลง อำเภอปากคาด อำเภอพรเจริญ และอำเภอศรีวิไล ออกจากการปกครองของจังหวัดหนองคาย รวมตั้งขึ้นเป็นจังหวัด บึงกาฬทำให้เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาที่ ๒๑ ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ

ข้อเสนอการพิจารณา คือ

๑. ให้เปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๒ จากที่กำหนดไว้เดิม ประกอบด้วย ท้องที่อำเภอโพนพิสัย อำเภอปากคาด อำเภอเฝ้าไร่ อำเภอรันทนาปี และอำเภอโซ่พิสัย เป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต ๒ ประกอบด้วย ท้องที่อำเภอโพนพิสัย อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอรันทนาปี จังหวัดหนองคาย โดยมีสำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่อำเภอโพนพิสัย

๒. ให้เปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๓ จากที่กำหนดไว้เดิม ประกอบด้วย ท้องที่อำเภอบึงกาฬ อำเภอศรีวิไล อำเภอเซกา อำเภอพรเจริญ อำเภอบึงโขงหลง และอำเภอบุ่งคล้า เป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย ท้องที่ทุกอำเภอ จังหวัดบึงกาฬ โดยมีสำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองบึงกาฬ

๓. ให้เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑ ประกอบด้วย ท้องที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ โดยมีสำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองหนองคาย

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายงานเพิ่มเติมว่า การดำเนินการครั้งนี้ เป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษาสอดคล้องกับเขตการปกครอง และได้คำนึงแล้วว่า เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคายที่มีอยู่ ๓ เขตเดิม ถ้าได้มีการปรับแยกจังหวัด บึงกาฬออกมา และสามารถจะปรับเปลี่ยนเพียงเล็กน้อย ก็จะทำให้เขตพื้นที่การศึกษาสอดคล้องกับเขตการปกครองได้

การพิจารณา

นายสุวัฒน์ เงินฉ่ำ กล่าวว่า เนื่องจากแผนที่ในเอกสารการประชุมไม่ชัดเจนและมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จึงขอถามว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬมี ๘ อำเภอ จากเดิมเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต ๓ มี ๖ อำเภอ และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต ๒ มี ๕ อำเภอ เปลี่ยนเป็นประกอบด้วยท้องที่เหลือ ๓ อำเภอ ถ้ามองในแง่ของประชากร จำนวนนักเรียน โรงเรียน สมดุลกันหรือไม่ เพราะจังหวัดบึงกาฬมีพื้นที่กว้างมาก ดังนั้นควรจะแบ่งเป็น ๒ เขตได้หรือไม่

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ชี้แจงว่า จังหวัดบึงกาฬมีอำเภอใหญ่อยู่ ๒ อำเภอ คือ อำเภอบึงกาฬและอำเภอโซ่พิสัย นอกนั้นเป็นอำเภอเล็กๆ ดังนั้นเมื่อดูจากปริมาณนักศึกษา ปริมาณประชากร ตลอดจนการคมนาคมแล้ว จึงเห็นสมควรกำหนดเพียงเขตเดียว

มติที่ประชุม

ที่ประชุมเห็นชอบการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ.๒๕๕๔ ตามที่เสนอ ดังนี้

๑. ให้เปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๒ จากที่กำหนดไว้เดิมประกอบด้วย ท้องที่อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอปากคาด อำเภอเฝ้าไร่ อำเภอรัตนวาปี และอำเภอโซ่พิสัย เป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต ๒ ประกอบด้วย ท้องที่อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอเฝ้าไร่ และอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยมีสำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่อำเภอโพธิ์ชัย

๒. ให้เปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๓ จากที่กำหนดไว้เดิมประกอบด้วย ท้องที่อำเภอบึงกาฬ อำเภอศรีวิไล อำเภอเซกา อำเภอพรเจริญ อำเภอบึงโขงหลง และอำเภอบุ่งคล้า เป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย ท้องที่ทุกอำเภอ จังหวัดบึงกาฬ โดยมีสำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองบึงกาฬ

๓. ให้เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑ ประกอบด้วย ท้องที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ โดยมีสำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองหนองคาย

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ เรื่องเพื่อพิจารณา : การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ ให้สอดคล้องกับเขตการปกครองตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่

ประธาน รายงานว่า ผลจากการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นมาทำให้ตำบลแจ่มหลวง ตำบลบ้านจันทร์ และตำบลแม่แดด อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ รวมตั้งเป็นอำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ และส่งผลกระทบดังนี้

(๑) เขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๖ เดิมประกอบด้วยท้องที่ ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอจอมทองและอำเภอแม่แจ่มไม่ครอบคลุมท้องที่อำเภอกัลยาณิวัฒนา ซึ่งตั้งขึ้นใหม่

(๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒.๓๘ ไม่ปรากฏชื่ออำเภอกัลยาณิวัฒนา

ข้อเสนอการพิจารณา คือ

๑. เห็นสมควรกำหนด และแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ เดิมประกอบด้วยท้องที่ ๒ อำเภอ คือ อำเภอจอมทอง และอำเภอแม่แจ่ม ให้ประกอบด้วยท้องที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอจอมทอง อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอกัลยาณิวัฒนา

๒. เห็นสมควรแก้ไขประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๒.๓๘ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้ “ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๖ ประกอบด้วยท้องที่อำเภอจอมทอง อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่”

มติที่ประชุม

ที่ประชุมเห็นชอบการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ ให้สอดคล้องกับเขตการปกครองตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ตามที่เสนอ ดังนี้

๑. เห็นสมควรกำหนด และแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖ เดิมประกอบด้วยท้องที่ ๒ อำเภอ คือ อำเภอจอมทอง และอำเภอแม่แจ่ม ให้ประกอบด้วยท้องที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอจอมทอง อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอกัลยาณิวัฒนา

๒. เห็นสมควรแก้ไขประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๒.๓๘ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้ “ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๖ ประกอบด้วยท้องที่อำเภอจอมทอง อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ : รายงานผลการวิจัย เรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การระดับนานาชาติ

ศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สินลารัตน์ รายงานว่า ผลการวิจัย เรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การระดับนานาชาติ แบ่งเป็น ๔ ส่วน คือ ๑) การติดตามการประเมินคณาภพการศึกษาในภาพรวม ๒) สภาพปัญหาการศึกษาของประเทศไทย ๓) ปัจจัยที่ทำให้ ๕ ประเทศมีความก้าวหน้าทางด้านคณาภพการศึกษา และ ๔) ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาไทย ดังนี้

๑. การติดตามการประเมินคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

๑) โครงการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์นานาชาติ (TIMSS) พบว่า ผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เทียบกับนานาชาติได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เทียบกับนานาชาติได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้าน

๒) โครงการ PISA คือ โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติของประเทศสมาชิก OECD (องค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ) และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกแต่เข้าร่วมโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้และทักษะการรู้สามด้าน ได้แก่ ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และการอ่านของเยาวชนกลุ่มอายุ ๑๕ ปี ทั้งนี้ในการประเมินผล PISA ปี ๒๐๐๓ เน้นด้านคณิตศาสตร์ ปี ๒๐๐๖ เน้นด้านวิทยาศาสตร์ และปี ๒๐๐๙ เน้นด้านการอ่าน พบว่า ประเทศไทยได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สิงคโปร์ ฮังการี ไต้หวัน ญี่ปุ่น

๓) การจัดอันดับสมรรถนะทางการศึกษาของสถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาการจัดการหรือ IMD (International Institute for Management Development: IMD) จากข้อมูลเบื้องต้นในปี ๒๕๕๐ พบว่า ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงในอันดับที่ต่ำลง โดยจากอันดับที่ ๒๙ เป็นอันดับที่ ๓๓ จากจำนวน ๖๑ ประเทศ กล่าวโดยสรุปสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักเรียนไทยในเวทีการแข่งขันระดับนานาชาติทั้งด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานสากลและสมรรถนะทางการศึกษาโดยภาพรวมของไทยก็มีแนวโน้มที่ลดลงด้วย

๒. สภาพปัญหาการศึกษาของประเทศไทย มี ๕ เรื่องใหญ่ๆ ดังนี้

๒.๑ หลักสูตร

๑) หลักสูตรคณิตศาสตร์ สภาพปัญหา คือ (๑) ขาดครุคณิตศาสตร์ที่มีความรู้ ความชำนาญ (๒) การสอนไม่เน้นวิธีคิดทางคณิตศาสตร์ (๓) การส่งเสริมสนับสนุนยังไม่เป็นผลและ (๔) ไม่เน้นวัฒนธรรมเชิงเหตุผล

๒) หลักสูตรวิทยาศาสตร์ สภาพปัญหา คือ (๑) ขาดครูที่เก่งในเนื้อหาและการสอน (๒) การสอนไม่เน้นการฝึกและการใช้ประโยชน์มากเท่าที่ควร (๓) ขาดการสนับสนุนครูวิทยาศาสตร์อย่างจริงจัง และ (๔) วัฒนธรรมของวิทยาศาสตร์ไม่เข้มแข็ง

ทั้งนี้การศึกษาของ ๕ ประเทศที่เข้มแข็งมากคือ เรื่องการส่งเสริมให้ครูรวมตัวกันแบบสมาคมครู เช่น สมาคมครุคณิตศาสตร์ สมาคมครูวิทยาศาสตร์ สมาคมครูสังคม ภาษาไทย แต่สมาคมครูของไทยค่อนข้างอ่อนแอมาก ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเคยสนับสนุนอยู่ระยะหนึ่ง

๓) หลักสูตรภาษาอังกฤษ สภาพปัญหา คือ (๑) ขาดครูผู้สอนที่มีความสามารถสูงทั้งเนื้อหาและวิธีการ (๒) กำหนดแนวทางการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษตามกลุ่ม (๓) ขาดสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือในการสอน (๔) ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และ (๕) พื้นความรู้ภาษาอังกฤษของสังคมยังอ่อนอยู่มาก

๔) หลักสูตรหน้าที่พลเมือง สภาพปัญหา คือ (๑) ความสนใจในปัญหาสังคม และประเทศมีน้อย (๒) ไม่ได้ใส่ใจในหน้าที่พลเมืองไทยเท่าที่ควร (๓) การคิดวิเคราะห์ที่เนงงานทาง สังคมมีน้อย (๔) การตระหนักในหน้าที่ของพลเมืองยังมีน้อย และ (๕) การให้คุณค่า และการให้การ สนับสนุนกับครูสังคมศึกษาน้อย

๕) หลักสูตรการรักการอ่าน สภาพปัญหา คือ (๑) ไม่มีนิสัยรักการอ่าน (๒) แหล่งเรียนรู้ยังมีไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะต่างจังหวัด (๓) หนังสือสำหรับผู้อ่านแต่ละวัยยังมีไม่มากพอ (๔) แผนและแนวทางการสนับสนุนยังไม่ชัดเจนและกว้างขวาง (๕) ผู้สอนยังไม่เน้นการปลูกฝัง ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

๒.๒ ผู้เรียน

๑) คุณภาพของผู้เรียนตกต่ำอย่างต่อเนื่อง สภาพปัญหา คือ (๑) คุณภาพ วิชาการตกต่ำ (๒) คุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบมีน้อย (๓) ความสามารถทางการคิด วิเคราะห์มีน้อย และ (๔) จินตนาการและการสร้างสิ่งใหม่ๆ ไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร

๒) ไม่มีความมุ่งมั่นและการทำงานให้มีคุณภาพสูงที่จะมีการแข่งขันได้ใน อนาคต

๓) ความตระหนักในความรับผิดชอบต่อสังคมไทยและโลกในอนาคตมีน้อย

๒.๓ ครูผู้สอน

๑) วิชาชีพครูมีความตกต่ำอย่างต่อเนื่อง สภาพปัญหา คือ (๑) คนไม่สนใจ เรียนครูมากกว่า ๓๐ ปี (๒) สถาบันครูศึกษาได้รับการสนับสนุนน้อยมาตลอด (๓) แรงจูงใจในการ เรียนมีไม่มากพอ และ (๔) ภาวะหนี้สินสูง

๒) การขาดแคลนในบางสาขาทำให้เกิดผลกระทบต่อภาพรวม

๓) งานครูไม่ท้าทายและไม่สร้างสรรค์เพียงพอ

๒.๔ สถานศึกษา

๑) โรงเรียนเป็นเสมือนโรงงานรุ่นเก่าที่ล้าสมัย สภาพปัญหา คือ (๑) อาคาร สถานที่เก่าไม่ทันสมัย (๒) ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย และ (๓) สิ่งแวดล้อมทั้ง ด้านบุคคลและด้านกายภาพไม่ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าที่ควร

๒) ขาดการทุ่มเทงบประมาณอย่างจริงจัง

๓) ขาดมาตรฐานกลางในการดูแลสภาพแวดล้อม

๒.๕ การบริหารจัดการ สภาพปัญหา คือ

๑) การกระจายอำนาจยังไม่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

๒) ความพร้อมของคณะบุคคลยังไม่เพียงพอ

๓) ความเข้าใจในการบริหารและการมีส่วนร่วมยังไม่ชัดเจน

๔) ขาดการบริหารในเชิงสร้างสรรค์

๓. ปัจจัยที่ทำให้ ๕ ประเทศมีความก้าวหน้าทางด้านคุณภาพการศึกษา ดังนี้

๓.๑ มีการทบทวนและพัฒนาวิสัยทัศน์เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าอยู่เสมอ เช่น วิสัยทัศน์ Education-Based ของญี่ปุ่น

๓.๒ มีนโยบาย กฎระเบียบ และมาตรฐานที่ชัดเจน เช่น โรงเรียนที่มีคุณภาพสูง ควรจะมีลักษณะอย่างไร และพยายามจะให้ลักษณะเหล่านี้เป็นมาตรฐานกลางเพื่อให้ทั้งประเทศสามารถใช้ได้ พร้อมมองไปในเชิงที่ทำหายด้วย เช่น Science Lab (ญี่ปุ่น) NEMC (ไต้หวัน) เป็นต้น

๓.๓ มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยพยายามให้ผู้เรียนได้เรียนจากง่ายไปหายากทีละขั้นตอน รวมทั้งมีการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปด้วยกัน วิชาคณิตศาสตร์จะไม่เน้นทฤษฎีแต่จะเน้นปฏิบัติ และเน้นการเรียนให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓.๔ มีการศึกษาวิจัย และพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฮองกง จะมีการพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนการสอนอยู่เสมอ เช่น Math/Spiral และ Teach Less Learn More ของสิงคโปร์ Lesson Learned Approach ของญี่ปุ่น Science Park และ English Village ของไต้หวัน และ Science Literacy ของฮองกง

๓.๕ มีหน่วยงานวิจัยดูแลหลักสูตรการสอน NIER , KEDI, KECI

๓.๖ มีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ถือว่าวิชาชีพครูมีโอกาสดีกว่าวิชาชีพอื่นๆ

๓.๗ เน้นการบริหารเชิงผลลัพธ์ (Outcome-Based) ตามแผนที่วางไว้

๓.๘ มีวัฒนธรรมที่เน้นความเป็นเลิศในกิจกรรมการศึกษา

๓.๙ ปลุกฝังความรักชาติ ความรับผิดชอบ และความเป็นผู้นำ

๔. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาไทย มี ๙ ประการ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษาในทุกมิติ

๑.๑ ปฏิรูปหลักสูตรและพัฒนาเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในระดับชาติอย่างมีบูรณาการเพื่อสร้างอนาคตที่ดี สามารถนำคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพสูง

๑.๒ ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ในทันทีทันใดสู่ทุกกลุ่มในระดับโรงเรียนและชุมชน

๑.๓ พัฒนาโครงการย่อยในการพัฒนาความเป็นเลิศทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การอ่าน และภาษาอังกฤษของผู้เรียนโดยมีงบประมาณสนับสนุน

๑.๔ ส่งเสริมให้มีโรงเรียนเฉพาะทางเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เร่งการส่งเสริมโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๑ เพิ่มจำนวนครูภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในแต่ละพื้นที่อย่างเพียงพอ และต้องกระจายคุณภาพสู่โรงเรียนในต่างจังหวัด ท้องถิ่น และตำบลในพื้นที่

๒.๒ ลดช่องว่างการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลระหว่างเมืองและชนบท เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมความเข้มแข็งของประเทศให้นักเรียนมีความตระหนักในความ เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบสูงต่อความเจริญและก้าวหน้าของประเทศ

๓.๑ ออกแบบหลักสูตรและทักษะสำหรับศตวรรษใหม่เพื่อพัฒนาหน้าที่พลเมือง และศีลธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ วางระบบและกลไกเพื่อสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับชาติให้ก้าวหน้าทั้งคน เงินและองค์กร

๔.๑ พัฒนาระบบการประเมินระดับชาติของครูและนักเรียน

๔.๒ สร้างระบบการประเมินสมรรถนะด้านการเรียนการสอนของครู

๔.๓ มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบวิเคราะห์ วิจัย วางแผนการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เร่งการปฏิรูปการศึกษาด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับการศึกษาภาคบังคับให้เป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่าง ก้าวกระโดด

๕.๑ เร่งพัฒนาคุณภาพหลักสูตรรายวิชาที่บูรณาการความรู้และทักษะทางวิชาการ กับทักษะชีวิต ให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดำรงชีวิตและการประกอบ อาชีพได้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ กำหนดการพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้นมีพลัง

๖.๑ ครูควรพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะทางวิชาการ สมรรถนะทางปัญญา และ สมรรถนะทางคุณค่าระดับสูง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถตั้งคำถาม และหา คำตอบและวิธีการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ วางระบบการผลิตและพัฒนาครูอย่างก้าวกระโดดและต่อเนื่อง

๗.๑ การผลิตครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเน้นการเสริมสร้างความแข็งแกร่ง ด้านสมรรถนะของครูในสาขาวิชาอย่างชัดเจนตามระดับการศึกษา พร้อมระบุตัวชี้วัดคุณลักษณะที่ ต้องการอย่างชัดเจน

๗.๒ ควรพัฒนาระบบการประเมินสมรรถนะด้านการเรียนการสอนของครูที่ เข้มแข็งและเป็นระบบ มาตรฐานการเรียนการสอนของครู หรือการสอบวัดระดับความสามารถ ทางด้านการเรียนการสอนของครูพร้อมตอบแทนพิเศษกับครูที่มีคุณภาพการสอนสูง เพื่อยกระดับ มาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น

๗.๓ ควรส่งเสริมวัฒนธรรมการขับเคลื่อนครูให้มีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ มี ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เป็นรูปธรรม โดยสร้างเครือข่าย Professional Learning Communities (PLCs)

๗.๔ มีนโยบายระยะยาวในการพัฒนาครูโดยตรง

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

๘.๑ ควรออกแบบหลักสูตรที่เน้นการต่อยอดความรู้เดิมที่เรียนมาแล้ว โดยใช้แนวคิดแบบ Spiral Approach

๘.๒ ควรออกแบบหลักสูตรคณิตศาสตร์ โดยใช้รูปแบบ “การเข้าใจคณิตศาสตร์” (The Math Understanding Model)

๘.๓ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาควรร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีการปฏิบัติการดี (Best Practice) ในด้านใดด้านหนึ่ง และจัดให้โรงเรียนดังกล่าวเป็นโรงเรียนแกนนำ (Master School)

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาการบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์

๙.๑ กระจายอำนาจให้เกิดการคิดตัดสินใจและดำเนินงานได้อย่างจริงจังในสถานศึกษา

๙.๒ เร่งพัฒนาแนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ (Creative and Productive Education) ให้เกิดขึ้นในองค์กรของการบริหารการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเสนอข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศไทย บนข้อมูลพื้นฐานของการจัดการศึกษา ๕ ประเทศ คือ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน สิงคโปร์ และฮ่องกงต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดทราบ

การพิจารณา

นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ต้องจัดระบบการแข่งขัน (Competition) ให้ชัดเจนในระบบการศึกษา โดยทำอย่างไรจะสามารถจัดอันดับรายวิชาให้ชัดเจนทั้งประเทศได้

๒) ต้องมีมาตรฐานกลางอย่างแท้จริง โดยยอมรับให้มีส่วนท้องถิ่นเข้ามาผสมผสาน ได้

๓) ต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) ให้ได้ โดยต้องเพิ่มเงินเดือนครูให้สูงขึ้น โดยทำอย่างไรที่จะสามารถระดมทุนจากแหล่งอื่น เช่น ภาคเอกชน เป็นต้น

๔) ต้องเชื่อมโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนกับความก้าวหน้าของครูอย่างเป็นรูปธรรม โดยการวัดผลการเรียนอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕) ต้องมีการบูรณาการการเรียนการสอนในห้องเรียนกับนอกห้องเรียน ตั้งแต่บ้านและสังคมโดยรวม ให้เดินไปในทิศทางเดียวกัน

ศาสตราจารย์กิตติคุณสุมน อมรวิวัฒน์ มีความเห็นว่ารายงานผลการวิจัย เรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกขององค์การระดับนานาชาติ เป็นรายงานที่ดีและมีค่าสำคัญที่พูดถึงจำนวนมาก เช่น คิดใหม่ คิดใหญ่ มองไกล ก้าวกระโดด ความเป็นเลิศ และเทคโนโลยี เป็นต้น คำเหล่านี้เป็นคำที่แสดงถึงความใฝ่สูง แต่จะมีวิธีดำเนินการตามคำสำคัญเหล่านี้อย่างไร

รายงานการวิจัยนี้ใช้ความสำเร็จในการเรียนรู้ (Learning Achievement) สถิติตัวเลข และความสามารถในการแข่งขันเป็นฐานในการคิด ในขณะที่การจัดการศึกษาของไทยอยู่บนทางสองแพร่งที่มีลักษณะของถนนสายเดียวกันแต่สองช่องทาง เป็นการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นคนไทยที่แข็งแกร่งมีคุณภาพ กับการศึกษาเพื่อสร้างพลโลกและสมาชิกของอาเซียน ข้อเสนอแนะนโยบายที่ได้จากผลการวิจัยข้อที่ ๙ คือการพัฒนาการบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์ เป็นนโยบายที่สำคัญที่สุด และข้อเสนอแนะข้อนี้จะทำให้นโยบายส่วนที่เหลืออีก ๘ ข้อประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ควรเร่งพัฒนาการบริหารจัดการทางการศึกษา ในกลยุทธ์ทั้ง ๓ ข้อของข้อเสนอแนะข้อที่ ๙ เป็นลำดับแรก และจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะส่วนที่เหลือ เพื่อให้กระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมกันจัดการศึกษาสามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

กรรมการสภาการศึกษาควรทำหน้าที่ในการติดตามประเมินผลรายงานวิจัยทุกฉบับที่นำเสนอต่อสภาการศึกษา ในการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ผ่านๆ มา มีการเสนอยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษา กรณีที่มีการเสนอให้ใช้วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรมเป็นแกนในการพัฒนาหลักสูตร เป็นเรื่องที่มีความพยายามมานานแต่ไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ในปัจจุบันให้ความสำคัญเฉพาะวิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมตัวเป็นพลโลกและพลเมืองอาเซียน ดังนั้นจึงมีข้อขัดแย้งในนโยบายและกลยุทธ์ของงานวิจัยนี้ สภาการศึกษาที่มีผลงานวิจัยที่ดีหลายเรื่อง จึงควรมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานวิจัยเหล่านั้น แล้วสรุปอย่างน้อย ๓ ประเด็นที่ตอบโจทย์การศึกษาเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการคนใหม่ โดยเฉพาะหากจะแจก tablet แก่เด็ก ป. ๑ ทุกคน จะต้องมียุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ระบบนิเทศ และติดตามผลทุกเรื่องที่เสนอจะต้องมีวิธีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทางการศึกษา และระบบการนิเทศติดตามประเมินผลด้วย

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ มีความเห็นว่ารายงานการวิจัย เรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การระดับนานาชาติ เป็นการศึกษาจากประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทย ไทยอาจจะด้อยกว่าประเทศที่ศึกษามา หากจะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ควรนำไปใช้ด้วยความระมัดระวัง รายงานการวิจัยฉบับนี้ยังไม่ได้นำผลจากรายงานของแม็คคินซี (McKinsey Report) ที่ออกมาเมื่อปลายปีที่ผ่านมามาผนวกรวมไว้ รายงานของแม็คคินซี ได้จัดอันดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยไว้ที่ระดับต่ำสุดคือ poor ซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่ด้อยพัฒนาที่สุด ทั้งที่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาและมีการลงทุนทางการศึกษาค่อนข้างสูง

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา ควรใช้คำที่กว้างและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากกว่า เช่น ความเข้มแข็ง เพราะความเป็นเลิศเป็นส่วนหนึ่งของความเข้มแข็ง และสามารถพัฒนาส่วนที่อ่อนแอให้เข้มแข็งขึ้นมาได้

๒) ประเด็นสำคัญที่สุดที่รายงานฉบับนี้ควรเพิ่มเติม คือการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม รายงานฉบับนี้เน้นเฉพาะการศึกษาในระบบ แต่การศึกษาในอนาคตเป็นรูปแบบการศึกษาตลอดชีวิต และการศึกษานอกระบบ ซึ่งมีส่วนสำคัญมากในช่วงเริ่มต้นของชีวิต ในรายงานการวิจัยนี้ มีกรณีตัวอย่างหลายประเทศที่สนับสนุนเรื่องการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม เช่น ประเทศเกาหลี มีการส่งเสริมการอ่านหนังสือร่วมกับครอบครัว ประเทศฮ่องกงสนับสนุนให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ ประเทศไต้หวันส่งเสริมให้นักเรียนสื่อสารกับสมาชิกในสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมเป็น ๑ ใน ๓ หลักที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง นอกเหนือจากเรื่องโอกาสและคุณภาพ ดังนั้นควรเพิ่มยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมเป็นยุทธศาสตร์ต่างหาก หรือนำไปรวมกับยุทธศาสตร์อื่นๆ เช่น ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเร่งส่งเสริมโอกาสและความเท่าเทียมกัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม หรือยุทธศาสตร์ที่ ๘ การส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม ควรเน้นเรื่องสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะเข้าไปมีส่วนร่วมหรือดำเนินการ หรือยุทธศาสตร์ที่ ๙ การบริหารจัดการ ควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือภาคชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา

๓) ควรใช้ผลจากการศึกษาวิจัยขององค์กรระหว่างประเทศที่มีความทันสมัยมาเปรียบเทียบกัน เช่น ผลการศึกษาของสถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาการจัดการ (IMD : International Institute for Management Development) ปีล่าสุด แทนใช้ผลการศึกษาวิจัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือควรใช้ผลการศึกษาของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA : The Program for International Student Assessment) ที่ทันสมัยมากกว่าปี ค.ศ. ๒๐๐๙

รองศาสตราจารย์พทุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ มีความเห็นว่ารายงานฉบับนี้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจและเสนอกลยุทธ์เชิงรุกมาก โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ๓ ประการ ดังนี้

๑) รายงานฉบับนี้ยังเน้นเรื่องการปฏิรูปการเรียนการสอนของครูค่อนข้างน้อย ประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษามา ๒๐ ปี มีความภาคภูมิใจที่สามารถเปลี่ยนจากการเรียนการสอนมาเป็นการเรียนรู้ แต่นักเรียนไทยที่ไปเรียนที่ประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียมีความเห็นว่าการเรียนการสอนในประเทศไทยได้แค่เรียนรู้ไม่ได้เรียนรู้ใช้ ดังนั้นจึงควรเน้นเป็นพิเศษเรื่องการปฏิรูปการเรียนการสอนของครู และให้ครูจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้โดยไม่เน้นการท่องจำ ขณะนี้ผู้เรียนต้องการให้มีการสร้างแรงบันดาลใจมากกว่า แรงจูงใจ ครูต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้ เพราะเด็กมีขีดความสามารถในการจะพัฒนาตนเองให้สูงขึ้นได้ ดังนั้นควรปฏิรูปการเรียนการสอน โดยเน้นการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีเป้าหมายที่มีคุณธรรมเป็นฐาน และมีความกระตือรือร้นที่จะทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อสังคม ให้มีความสมดุลระหว่างเป้าหมายส่วนตัวกับเป้าหมายส่วนรวม สำหรับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแข่งขัน ควรจะต้องเป็นการแข่งขันที่ควบคู่ไปกับความร่วมมือตามแนวการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) ในรายงานหน้า ๑๗ ที่เขียนว่ามีการรับครูไม่ตรงวุฒิ และมีการขาดแคลนครู จากรายงานการประเมินผลนักเรียนนานาชาติของ PISA พบว่าคนไทยอยู่ในกลุ่มระดับที่ต่ำสุด ซึ่ง

อาจจะมีส่วนหลายประการ เช่น มีการเปรียบเทียบโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์มากกับโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์น้อย จากผลการสอบของ PISA เด็กที่อยู่ในโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์มาก สอบได้คะแนนต่ำกว่าโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์น้อย ดังนั้นอาจนำผลการประเมินผลดังกล่าวมาพิจารณาปรับใช้กับนโยบายเรื่องการแจก tablet ให้นักเรียนป.๑ ว่า tablet สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้หรือไม่

๓) การขอคืนอัตรากำลังที่เกษียณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปฏิรูปการบริหารอัตรากำลัง โดยควรขอคืนอัตรากำลังก่อนที่ครูจะเกษียณ ไม่ควรรอให้ครูเกษียณก่อนจึงจะขอคืนอัตรากำลัง เพราะครูเกษียณเดือนกันยายน ทำให้ขาดแคลนครูตั้งแต่เดือนตุลาคมจนถึงเดือนพฤษภาคมของปีงบประมาณถัดไป ดังนั้นควรจัดทำข้อมูลและบริหารอัตรากำลังเชิงรุกก่อนถึงเดือนกันยายน และดำเนินการเรื่องขอคืนอัตรากำลังจากคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ก่อนที่ครูจะเกษียณในเดือนกันยายน

นายอำพล จินดาวัฒนะ เสนอความเห็น สรุปได้ดังนี้

๑) การพิจารณาการศึกษาแบบองค์รวมควรให้ความสำคัญเรื่องศิลปะที่มนุษย์จะต้องมีทั้ง ๒ ด้านควบคู่กันไป ศิลปะไม่ใช่วิชาวาดเขียน ศิลปะคือสุนทรียะเพื่อศึกษาให้เข้าใจถ่องแท้ถึงความจริง ความดี ความงาม เพื่อขัดเกลาความหยาบไปสู่ความละเอียดและประณีต เพราะมนุษย์มี ๒ ส่วนคือความเก่งกับความเป็นเลิศ จะแข่งขันให้เป็นคนเก่งได้ต้องมีสุนทรียะ หากคิดแบบแยกส่วนสุนทรียศาสตร์จะหายไป ขณะนี้ประเทศต่างๆให้ความสำคัญกับวิชาภาษาอังกฤษมาก โดยไม่ให้ความสำคัญกับภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยเรียนภาษาเพื่อนบ้านน้อยมาก ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านพยายามเรียนรู้ภาษาไทย ดังนั้นการเรียนภาษาต่างชาติที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากการศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนในประเทศเวียดนาม พบว่าเด็กนักเรียนและครูของเวียดนามมีระเบียบวินัยสูงมาก เวียดนามจึงสามารถพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าและนำประเทศอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ดังนั้นจึงควรพิจารณาการศึกษาแบบองค์รวมทั้งระบบ ไม่ใช่พิจารณาเพียงด้านใดด้านหนึ่ง

๓) การจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นไปเพื่อการแข่งขัน เพื่อความเป็นเลิศ โดยไม่ได้พิจารณาถึงการศึกษาเพื่อความเข้มแข็งของฐานรากชุมชนที่จะเรียนรู้ตัวตน รู้ชีวิต รู้ชุมชนของตนเอง การศึกษาจึงกลายเป็นการผลิตหรือการสอนให้เข้าสู่ระบบสายพาน ขณะนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่งปรับปรุงหลักสูตรเพื่อจัดการเรียนการสอนให้เด็กกลับไปสู่ชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

๔) ข้อเสนอยุทธศาสตร์ทุกข้อดีแล้ว แต่ขาดยุทธศาสตร์นำคือ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปความคิดเรื่องการศึกษา เพราะการปฏิรูปความคิดคือหัวใจสำคัญของยุทธศาสตร์ทั้งปวง ควรต้องปฏิรูปความคิดเรื่องการศึกษาไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาไม่ใช่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น การศึกษาหมายถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกที่ ทุกเรื่อง ทุกเวลา การจัดการศึกษาจึงต้องเปลี่ยนแปลงใหม่โดยสิ้นเชิง ไม่ใช่ใช้ระบบเดิม

๕) การปฏิรูปโครงสร้างการจัดการศึกษา จะต้องใช้ยาที่แรงพอหรือมีการผ่าตัด ไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดสิ่งใหม่ๆ เพราะต้องยอมรับว่าในปัจจุบันการศึกษาไทยมีปัญหาเรื่องระบบและโครงสร้างการจัดการศึกษาของชาติ ถ้าปฏิรูปแต่ความคิด โดยที่ระบบและโครงสร้างไม่เอื้อ จะไม่เกิดผล ดังนั้นยุทธศาสตร์นำประการที่ ๑ คือต้องปฏิรูปความคิดเรื่องการศึกษา และประการที่ ๒ ต้องปฏิรูปโครงสร้างการจัดการศึกษา

รองปลัดกระทรวงแรงงาน (นายนคร ศิลปอาชา) มีความเห็นสรุปได้ดังนี้

๑) กระทรวงแรงงานมีนโยบายที่ชัดเจนในการผลักดันให้เยาวชนเข้าสู่ระบบโรงเรียนให้มากที่สุดตามนโยบายเรียนฟรี ๑๒ ปี แต่เมื่อพิจารณาผลการประเมินของ PISA หรือ IMD แล้วพบว่าคุณภาพการศึกษาทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ของไทยต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง ปัจจุบันเด็กทุกคนเข้าสู่ระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ทำให้ตลาดแรงงานขาดแรงงาน แต่การศึกษาก็ยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามที่คาดหวัง ดังนั้นจึงควรมีวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒) ควรจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของยุทธศาสตร์ และกำหนดเป้าหมายเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน

๓) สิ่งที่จะทำให้คนมีการศึกษาคือ คือ วิธีการสอนที่สอนให้เยาวชนคิดเป็น ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งประเทศไทยต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน คือคุณภาพครูและวิธีการสอนของครู สอนให้คิดเป็นและสอนให้รักตัวเอง เพราะการรักตัวเองจะทำให้สามารถพัฒนาตัวเอง

๔) การมีส่วนร่วม โดยเริ่มจากนโยบายบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ควรเอาสถาบันเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่วนยุทธศาสตร์เรื่องห้องเรียนไม่ทันสมัย คงไม่สามารถสร้างห้องเรียนให้ทันสมัยได้พร้อมกันทีเดียว สิ่งที่สำคัญที่สุดคือวิธีการเรียนการสอน โดยครูต้องมีคุณภาพ มีวิธีการสอนให้เด็กได้รู้จักการให้บริการต่อชุมชน ทำประโยชน์ให้สังคม

๕) เห็นด้วยที่ว่า การใช้คำว่าความเป็นเลิศไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นคำว่าความเข้มแข็งหรือมีการปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖) ประเทศไทยในปัจจุบัน มีนโยบายการเกษียณอายุก่อนกำหนดทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรด้านการศึกษา บางคนเก่งและมีประสบการณ์ เรียนจบระดับดุษฎีบัณฑิต มีองค์ความรู้ แต่พอเกษียณแล้ว ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากความรู้ที่ได้ศึกษามา กระทรวงศึกษาธิการควรมีหน่วยงานคลังสมอง หรือโครงการครุจิตอาสา เพื่อทดแทนครูที่มีคุณภาพที่สามารถสร้างได้ยาก ไปสอนตามโรงเรียนในชนบทที่อยู่ห่างไกล ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงแรงงานได้มีการดำเนินการเรื่องนี้แล้ว

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ มีความเห็นโดยสรุปได้ ดังนี้

๑) ควรยอมรับความหลากหลาย บางโรงเรียนอาจจัดการเรียนการสอนโดยเน้นวิชาหลักคือคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ บางโรงเรียนเน้นด้านภาษา บางโรงเรียนเน้นชุมชน โดยในความ

หลากหลายนั้นทุกโรงเรียนมีตัวเน้นและตัวเสริม เพราะมนุษย์ทุกคนต้องเรียนรู้ถึงความจริงของโลกวิทยาศาสตร์ รวมทั้งต้องเรียนรู้สุนทรียศาสตร์ คือ ความงาม ความดี หรือจิตอาสาที่หลายโรงเรียนทำในลักษณะของโรงเรียนวิถีพุทธอยู่แล้ว ควรปล่อยให้โรงเรียนที่มีศักยภาพมีอิสระในการดำเนินงาน เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และรัฐควรปรับระบบการบริหารจัดการการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวให้โรงเรียนแบบไม่เท่ากัน เพราะโรงเรียนมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ควรยอมรับความหลากหลายและพัฒนาให้ความหลากหลายเกิดขึ้นในสังคมไทย

๒) ควรศึกษาสิ่งที่ดีและขยายผลไปในวงกว้าง เช่น การเน้นการเรียนการสอนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่เริ่มจากโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ และขยายไปยังโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยให้ครบทุกจังหวัด โดยให้ค่าตอบแทนครูเหมือนโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ก็จะทำให้ได้ครูเก่งคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์หรือได้ครูที่มีคุณภาพมาสอน

นายอำนาจ กุศลานันท์ มีความเห็นสรุปได้ดังนี้

๑) จากการประเมินผลโครงการ PISA (Program for International Student Assessment) วิชาคณิตศาสตร์ของประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๓๒ จาก ๔๑ ประเทศ ซึ่งถือว่าอยู่ในอันดับเกือบสุดท้าย แต่ตามข่าวพบว่าเด็กไทยไปแข่งขันวิชาคณิตศาสตร์โอลิมปิก ได้เหรียญเงินหรือเหรียญทองค่อนข้างมาก ซึ่งตรงข้ามกับผลการวิจัยที่ออกมา

๒) ยุทธศาสตร์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ กีฬา เพราะสมองที่ดีจะต้องอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์ ในยุโรปและอเมริกาเน้นเรื่องนี้เป็นหลัก ดังนั้นประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับกีฬาเพื่อทำให้ไทยเป็นผู้นำด้านการกีฬา เพราะคนไทยมีศักยภาพด้านการกีฬาไม่ด้อยไปกว่าประเทศอื่น รวมทั้งควรส่งเสริมเรื่องดนตรีให้เป็นรูปธรรม เพราะดนตรีนอกจากจะทำให้สุขภาพจิตดีแล้วยังสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติได้อีกด้วย

๓) การพัฒนาเด็กพิเศษ ขณะนี้มีเด็กพิเศษจำนวนมาก เช่น เด็กออทิสติก ที่ไม่ได้เข้ารับการรักษา ทำให้ขาดโอกาสในการเรียนจำนวนมาก เพราะเด็กบางคนสามารถรักษาและพัฒนาได้ เด็กที่มีความสามารถพิเศษบางคน อาจทำบางเรื่องได้ดีกว่าคนปกติ จึงควรให้การดูแลเป็นพิเศษ รวมทั้งเด็กที่พิการทางสายตา ทางหู และทางร่างกายก็ควรจะได้รับการดูแลเป็นพิเศษด้วย เพราะว่าเด็กที่ผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นอย่างออทิสติกหรือพิการก็ตาม ถ้าเป็นกลุ่มที่มีฐานะดี จะสามารถช่วยเหลือตนเองได้ หากเป็นกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จะขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (นายสมชาย เสียงหลาย) มีความเห็นสรุปได้ ดังนี้

๑) รายงานผลการวิจัยฉบับนี้บอกสถานะคุณภาพการศึกษาไทยได้อย่างชัดเจน คณะกรรมการสภาการศึกษาจึงต้องขับเคลื่อนเรื่องนี้ต่ออย่างรอบคอบ กรรมการหลายคนเสนอเรื่องการมีส่วนร่วมซึ่งมีความสำคัญมาก ควรจัดประชุมเฉพาะกลุ่มเพื่อพิจารณารายยุทธศาสตร์และวิเคราะห์ว่ากระบวนการปฏิรูปการศึกษา ควรมีภาคเอกชนหรือทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่ละภาคส่วนอย่างชัดเจน จะทำให้สามารถขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์ตามข้อเสนอนโยบายดังกล่าวได้ รายงานการศึกษาหลายฉบับที่เกิดขึ้นจากการประชุม สภาการศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา เป็นต้น ควรนำมาผนวกและหาข้อสรุปเพื่อแบ่ง เบาภาระให้แต่ละภาคส่วนร่วมรับผิดชอบด้วย

๒) การส่งเสริมการศึกษาทางเลือกหรือการสร้างบรรยากาศในกระบวนการเรียนการสอน ขณะนี้หลักสูตรแกนกลางยังไม่สามารถทำให้ครูมีทักษะในการสอนและนำเนื้อหาในหลักสูตร ท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษาได้ เนื่องจากเกิดปัญหาอุปสรรคของกฎระเบียบบริหาร ราชการ จึงควรมีทางเลือกสำหรับการกำหนดเนื้อหาวิชาที่จะเรียนภายใต้กรอบหลักสูตร โดยมี วิธีดำเนินการ ๓ ประการคือ ๑) ยอมรับที่จะให้นำความรู้จากท้องถิ่นเข้ามาอยู่ในกระบวนการ จัดการเรียนการสอน ๒) การทำให้เกิดทักษะต่อกระบวนการที่ยอมรับ บางครั้งระบบราชการอาจ ไม่สามารถให้ครูตามแบบที่ทางราชการต้องการไปสอนในพื้นที่ห่างไกลได้ และ ๓) ควรให้ครูใน ท้องถิ่นซึ่งมีวุฒิการศึกษาไม่พอ แต่มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถถ่ายทอดการเรียนรู้ สามารถ เข้าไปสอนในพื้นที่ห่างไกลได้

๓) เห็นด้วยกับข้อเสนอทั้งหมด แต่ควรมีวิธีทำให้การจัดการเรียนการสอนกับการใช้ชีวิต จริงสอดคล้องสัมพันธ์กัน และสามารถนำความรู้จากสิ่งที่เรียนไปปรับปรุงในชีวิตจริงได้ ตัวอย่าง ดีๆ ที่เกิดขึ้นจากความสามารถของครูหรือสถานศึกษาหรือการร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเพื่อ เชิดชู ยกย่องครู และเผยแพร่ออกไปจะทำให้เกิดการเลียนแบบสิ่งที่ดีและนำสิ่งที่ดีๆ มาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน และควรสามารถนำสิ่งที่ได้จากประสบการณ์จริงในชีวิตมาประเมินผล ดังนั้นการเน้นเรื่องการพัฒนาการฝึกทักษะควบคู่กับการเรียนในห้องเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยควร ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา และส่งเสริมให้คณะกรรมการระดับ โรงเรียนมีความเข้มแข็ง และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ เพราะยังมีภาคเอกชนที่ ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่หากมีอุปสรรคตรงระบบราชการที่ไม่เอื้อ ประโยชน์ให้การบริหารจัดการเกิดความคล่องตัว ควรให้สถานะทางสังคมของการให้บริการชุมชน ด้วยจิตสำนึกสาธารณะ เช่น กระทรวงสาธารณสุขจะใช้วิธีการบริหารโรงพยาบาลในลักษณะ ของ การปรึกษาหารือหรือระหว่างเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายในแต่ละวัน แต่ละช่วงเวลา โรงเรียนควรใช้ทักษะ เหล่านี้มาช่วยบริหารจัดการเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษามากขึ้น ดังนั้นเนื้อหาการเรียนกับ การมีส่วนร่วมและการถอดบทเรียนจากสิ่งดี ๆ โดยมีระยะเวลาเป้าหมายในการติดตามต่อเนื่อง อย่างชัดเจน จะสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่เสนอได้

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ โดยประธานมอบหมายให้คณะผู้วิจัยปรับแก้รายงานการวิจัยฯ ตาม ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมให้สมบูรณ์ ก่อนที่จะเผยแพร่ให้หน่วยงานทางการ ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อไป

หลังจากนั้น ประธานได้แจ้งที่ประชุมทราบว่า สำหรับการประชุมครั้งต่อไป เมื่อประธานคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการคนใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว ฝ่ายเลขาฯจะจัดเตรียมวาระเพื่อขออนุญาตหมายวันเวลาจากประธาน และจะแจ้งให้ทราบในโอกาสต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นายวีระ พลอยครบุรี
นายกวิน เสือสกุล
นางโชติกา วรรณบุรี
นางนันทิชา แจ่มนุราช
ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ผู้ตรวจรายงานการประชุม